

15.4.2021

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle
TyV@eduskunta.fi

Viite: Asiantuntijapyyntö, Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta perjantai 16.04.2021 klo 11.00 / HE 43/2021 vp

Uudenmaan TE-toimiston lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleinen palaute hallituksen esityksestä

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa esitystä.

Kommentit työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muutos-ehdotuksista (1. lakiehdotus)

1) Työttömyysturvatehtävien laajempi siirto

Uudenmaan TE-toimisto kannattaa esitystä työttömyysturvatehtävien laajemmasta siirtämisestä kokeilualueiden kunnille. Lausuntotehtävien siirtäminen kokeilualueiden kunnille selkeyttää ja nopeuttaa asiakkaan työttömyysturvaprosessin hoitamista.

2) Asiakkuuden siirtäminen kokeilun aikana

Eduskunta edellytti, että hallitus valmistelee säännökset, jotka mahdollistavat työllisyyden kuntakokeilun kokeilualueen kunnan asiakkaan siirtämisen perustellusta syystä työ- ja elinkeinotoimiston asiakkaaksi. Mahdollisuus asiakkuuden siirtoon TE-toimistoon tai toiseen kokeilualueen kuntaan kesken työllisyyden kuntakokeilujen vastaa eduskunnan tahtoa. Uudenmaan TE-toimiston katsoo, että asiakkaiden oikeudet toteutuvat tällä muutoksella entistä paremmin. Soveltamisen yhdenmukaisuuden ja asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi, tarkemmat soveltamisohjeet ovat kuitenkin tarpeen.

Hallituksen esityksen säännöskohtaisten perustelujen mukaan asiakassuhde kotikuntaan voisi kokeilun aikana muodostua asiakkaalle epätarkoituksenmukaiseksi, jos hänen olisi oleskeltava pitkiä aikoja muualla kuin kotikunnassaan läheisensä tarvitseman hoivan vuoksi eikä sen vuoksi tosiasiassa voisi käyttää kotikuntansa tarjoamia työllisyyspalveluja. Uudenmaan TE-toimisto pitää todennäköisenä, että käytännössä esiin tulee

15.4.2021

mutakin syitä oleskelulle toisella paikkakunnalla kuin läheisen saama hoiva. TE-toimisto pitääkin tärkeänä, että tilanteita, joissa asiakassiirto voidaan esitetyn säännöksen perusteella toteuttaa, seurataan ja tarvittaessa ohjeistetaan valtakunnallisesti yhdenmukaisen soveltamiskäytännön varmistamiseksi.

Hallituksen esityksessä huomioitu lausuntopalaute ja sen perusteella kokeilulain 5 §:n 4 momentin 2 kohtaan tehty täsmennys, että muun perustellun syyn sijaan kolmas mahdollinen edellytys asiakkuuden siirrolle olisi asiakkaan turvallisuuteen liittyvä perusteltu syy, on selvä parannus aiempaan laajempaan sanamuotoon. Kuitenkin aiemmin muun perustellun syyn alla ollut muun kuin kotikunnan alueella oleskelu on nyt perusteluissa siirretty koskemaan käsityksemme mukaan epätarkoituksenmukaisen asiakassuhteen välttämistä, ja tämän poikkeuksen tulkinta on laajentunut, eikä tätä ole edellä todetusti täsmennetty.

TyV:n mietinnössään TyVM 16/2020 vp antama esimerkki (asiakkaan oleskelusta pitkiä aikoja muualla kuin kotikunnassaan esimerkiksi läheisensä tarvitseman hoivan vuoksi) on hyvin asiaan suuntaa antava, mutta ei vielä yksinään riittävästi TE-toimiston harkintavaltaa rajoittava asiakassiirtojen osalta. Ellei käsitettä epätarkoituksenmukaisesta asiakassuhteesta avata esitöissä tätä enemmän tyhjentävästi toisessa kunnassa oleskelun osalta, tähän tarvitaan valtakunnallista ohjeistusta yhdenmukaisten käytäntöjen ja toimintatapojen luomiseksi, jotta asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu toteutuu TE-toimistoissa ja kuntakokeiluissa.

Kommentit julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muutosehdotuksista (2. lakiehdotus)

Uudenmaan TE-toimisto pitää esitysluonnoksen harkinnanvaraista kulukorvausta koskevaa osittaista valituskieltoa tarpeellisena. Kun harkinnanvaraisen kulukorvauksen edellytysten täytyessäkin myöntäminen on työ- ja elinkeinotoimiston ja kuntakokeilun aikana kokeilualueen kunnan harkittavissa, harkintaa ei ole tarkoituksenmukaista suorittaa uudelleen. Valituskielto on täten perusteltu. Ilman valituskieltoa muutoksenhaku lisääntyisi huomattavan paljon.

Juristi

Tuomas Kallio